

Вихователь-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО закладу

№11 Листопад 2024року

допомагаємо методисту-початківцю / портфоліо

Інна Кіндрат: головний редактор порталу «Педрода», канд. пед. наук

Упорядковуємо професійне портфоліо педагога

Сучасний світ висуває нові вимоги до педагога дитячого садка: він має не лише опанувати професійні компетентності, а й уміти представити себе. Для цього педагоги часто створюють портфоліо, що виконує роль візитівки. Пропонуємо кілька підказок, як підготувати інформативне портфоліо та не обтяжити його зайвими матеріалами

Статті до теми:

[Як узагальнити та описати перспективний педагогічний досвід](#)

[Як оцінити себе: методика селф рейтингу](#)

[Готуємося до виступу перед атестаційною комісією](#)

Педагогічний працівник, який атестується, може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні [досягнення](#). Тож напередодні атестаційного періоду педагоги зазвичай підбивають підсумки своєї діяльності, щоб представити їх атестаційній комісії. Часто як форму презентації обирають педагогічне портфоліо, хоча в переліку документів до атестації його немає.

Що таке портфоліо педагога

Традиційно портфоліо педагога розглядають як папку із систематизованими матеріалами й додатками, які свідчать про досягнення у професійній діяльності. Передусім портфоліо — це форма презентації власного досвіду, що дає змогу наочно продемонструвати професійний шлях і досягнення. Крім того, портфоліо є засобом професійної рефлексії педагога. Адже, щоб його підготувати, педагог має проаналізувати, узагальнити і систематизувати результати своєї роботи, об'єктивно оцінити свої можливості та спланувати дії з підвищення фахової майстерності.

Розрізняють чотири види портфоліо педагога залежно від мети його створення (*рис*).

Види портфоліо

Портфоліо досягнень

Добірка матеріалів, які підтверджують досягнення у професійній діяльності

Тематичне портфоліо

Поглиблене представлення діяльності лише в конкретній темі, за окремим напрямом

Презентаційне портфоліо

Стисла презентація досвіду для працевлаштування на нове місце роботи

Комплексне портфоліо

Об'єднує усі вищезгадані види, найповніше характеризує діяльність педагога

Педагог може презентувати власне портфоліо під час засідань педагогічної ради, методичних об'єднань, конкурсів, атестації тощо. Основна мета презентації портфоліо — стисло представити результати професійної діяльності за певний період часу.

Що вкласти в портфоліо

Для того щоб портфоліо мало солідний вигляд, педагоги часто формують його за принципом «головне, щоб було багато матеріалів». Відтак вкладають у нього все, що зможуть відшукати: плани, конспекти занять та ігор, копії усіх сертифікатів, відгуки батьків і навіть скріншоти дискусій, у яких брали участь. Через це портфоліо перетворюється на своєрідний «смітник», у якому складно щось відшукати.

У деяких дитячих садках існує практика, коли педагог вкладає в портфоліо конспекти занять, розробки заходів, «запозичені» із різних методичних джерел, що стосуються змісту проблемного питання, над яким працює вихователь. Варто знати, що така діяльність не відображає професійні досягнення педагога. До того ж в нормативних документах немає вимоги представляти власну діяльність за допомогою папок із методичними й дидактичними матеріалами.

Тож які матеріали покласти в портфоліо, щоб найліпше представити власні професійні досягнення?

Передусім проаналізуйте власну діяльність та проранжуйте власні досягнення. Віддавайте перевагу тим матеріалам, що підтверджують певні досягнення. Відтак оберіть концепцію для власного портфоліо та структуруйте його.

Офіційні документи. На початку портфоліо розмістіть офіційні документи, що засвідчують ваші досягнення — нагороди, грамоти, подяки тощо.

Підвищення кваліфікації. Додайте в портфоліо інформацію про курси підвищення кваліфікації чи інші заходи, в яких ви брали участь, щоб підвищити рівень професійної майстерності. Зокрема, зазначте, в яких вебінарах, семінарах, конференціях ви брали участь.

Додаткова освіта. Якщо ви завершили навчання за певним напрямом, отримали певний освітній рівень чи науковий ступінь, вкажіть про це в портфоліо. За потреби додайте копії дипломів.

Поширення власного педагогічного досвіду. Зазначте в портфоліо, як ви поширюєте власний педагогічний досвід. Для цього надайте перелік публікацій у професійних виданнях, оприлюднених авторських розробок тощо. Якщо маєте авторський професійний блог, теж варто це зазначити. Окрім цього, вкажіть, які методичні заходи, спрямовані на поширення власного досвіду, ви організували для колег.

Професійні конкурси. В окремому розділі висвітліть, участь у яких фахових конкурсах ви брали. Зокрема, зазначте їх назви та результат, якого досягли, наприклад: учасник, лауреат, переможець.

Особливості діяльності. Надайте в портфоліо інформацію про те, чим особлива ваша професійна діяльність. Зокрема, зазначте, які педагогічні технології ви використовуєте під час організації освітнього процесу. Опишіть найефективніші методи й прийоми освітньої взаємодії з дітьми. За потреби наведіть приклади. Зазначте, як вони допомагають досягти поставлених цілей і завдань.

Не варто наповнювати папку стосами роздрукованих конспектів чи систем планування, описами методик і технологій тощо.

Досягнення вихованців. Про результативність діяльності педагога найліпше свідчать досягнення вихованців. Тому висвітліть у портфоліо результати діагностики сформованості в дітей базових компетентностей відповідно віку. Для унаочнення інформації додайте графіки та діаграми, які дадуть змогу висвітлити досягнення дітей у динаміці.

Додатки. За потреби оформте додатки до портфоліо. Це можуть бути есе, авторські розробки, матеріали виступів, приклади творчих робіт тощо.

Як оформити

Педагогічна філософія портфоліо передбачає інтеграцію кількісної та якісної оцінок, зміну акцентів на досягнення, успіх, самооцінку. Кожний педагог має право обрати варіант, як оформити портфоліо. Це може бути папка-накопичувач, у яку ви вкладете усі необхідні матеріали. Наприклад, у неї можна вкласти публікації в професійних джерелах, розробки дидактичних матеріалів, сертифікати про підвищення кваліфікації тощо.

Працюючи над портфоліо, дотримуйтеся принципів логічності, послідовності, доцільності, актуальності, лаконічності, естетичності, науковості.

Також можна підготувати електронну презентацію за допомогою PowerPoint, Canva чи іншого ресурсу. У презентації доцільно продемонструвати й ваші розробки дидактичних посібників, і фрагменти роботи з дітьми та батьками, а також відобразити важливі складники вашого професійного зростання. За потреби додайте в презентацію відеозаписи фрагментів занять, методичних заходів, розповідь про себе або інтерв'ю із вами. Власний професійний блог чи ютуб-канал також можуть бути варіантом вашого портфоліо.

Отже, головне призначення портфоліо — продемонструвати найбільш значущі результати практичної діяльності педагога та засвідчити рівень його професійної компетентності. Портфоліо допомагає педагогам вигідно представити свій педагогічний досвід, неординарно розповісти про нього, а відтак налаштуватися на професійне зростання.